

Co to jest błogosławieństwo?

Zdefiniujmy jednak, czym jest błogosławieństwo. Według „Słownika języka polskiego” błogosławieństwo (łac. benedictio, od benedicere) dobrze mówić, życzyć dobra, upraszać łaskę, pomyślność, przychylność. Błogosławić, to wyrażać radość, zadowolenie, wdzięczność, upodobanie, pochwalać i wytyczać dobrą drogę, dobrą przyszłość. Błogosławić znaczy także wzywać dla kogoś opieki Boga w uroczysty sposób. Biblią natomiast mówi, że błogosławieństwo wywodzi się od Boga. On pierwszy błogosławił ludzi, których stworzył (por. Rdz 1, 27-29). A nawet więcej, bo Abramowi, któremu później zmieni imię na Abraham, daje taką obietnicę: Będę ci błogosławił i uczynię cię błogosławieństwem (Rdz 12, 2). Dlatego też, ludzie świadomi wagi Bożego błogosławieństwa powinni o nie usilnie zabiegać, na wzór Jakuba, który walczył o nie z aniołem, stwierdzając: Nie puszcę cię, dopóki mi nie pobłogosławisz (por. Rdz 32, 26-29). W tradycji biblijnej błogosławieństwem wiązało się działanie Boże ukierunkowane na całe stworzenie, a w szczególności na człowieka. Celem Bożego błogosławieństwa była pomyślność zapewniająca wszelkie warunki do godnego i owocnego życia. Również wiersz Lb 6, 27 wyraźnie pokazuje, że to Bóg udziela błogosławieństwa. Ma to miejsce w kluczowym momencie historii Izraela, bo podczas czterdziestoletniego pobytu Izraelitów na pustyni. To właśnie wtedy Izrael z luźno ze sobą związanego szczepu staje się narodem. To wtedy rodzi się jego prawo wynikające z zasad przymierza zawartego z Bogiem na Synaju. To wtedy krystalizuje się jego kult, związany z doświadczeniem opieki, jakiej ten naród doznaje od Boga podczas tułaczki na pustyni. Stałej opieki rozumianej w kategoriach Opatrzności Bożej, obejmującej całą społeczność Izraela i poszczególnych jej członków. Błogosławieństwo Aarona pokazuje, że Bóg chce i będzie im błogosławił. On jest z nimi, On ich nie opuszcza.

Jak Bóg błogosławi?

Zgodnie z formułą błogosławieństwa Lb 6, 24 Bóg „strzeże” (hebr. šāmar) społeczności Izraela (Lb 6, 23.27), osłaniając go przed niebezpieczeństwami, chroniąc całą sferę jego życia i gwarantując jego pomyślny rozwój, a potwierdzenie tej myśli znajdujemy w Psalmach 121 i 127. Określenia jak „rozjaśnić (’wr) Oblicze (pāneh)”, „zwrócić (nāsā) Oblicze”, „Imię (šēm) Jahwe” są typowe dla tekstów teofanijnych Starego Testamentu, czyli mówiących o aktach objawienia się Boga. Oblicze Boga wyrażone jest zatem przez Jego obecność, zwłaszcza w sytuacji, gdy człowiek zwraca się do Niego. Natomiast powiedzenie, że Bóg „rozjaśnia”, czy „zwraca” ku człowiekowi swe Oblicze ma jedynie sens analogiczny i jest znakiem Bożej łaskawości (hānan), która w Starym Testamencie najczęściej oznacza niezasłużone dary Boga: zaopatrzenie w środki materialne, uwolnienie od wrogów, a przede wszystkim Boże przebaczenie. Zwieńczeniem tego błogosławieństwa jest życzenie pokoju (hebr. šālôm). W ścisłym sensie pojęcie to odnosi się do okresu bez wojny, stąd zdaje się wypływać wzywanie Bożej opieki przed niebezpieczeństwem wojny. W szerszym znaczeniu pokój pociąga za sobą wszelką pomyślność, którą gwarantuje, obejmujące wszystkie aspekty życia ludzkiego, na co wskazuje pierwsze słowo omawianej formuły bērāk – „błogosławić”. Słowo šālôm jest też tradycyjnym żydowskim pozdrowieniem, które wielokrotnie powraca na kartach Ewangelii. Pokój, to nie tylko brak konfliktów czy zgubnej rywalizacji, lecz stan, w którym istnieje pełna harmonia zdrowia, dobrego samopoczucia, wyzwolenia z grzechu oraz zbawienia.

Z kolei trzykrotne wezwanie Imienia Jahwe zapewnia Izraelowi ochraniającą obecność Bożą. I jeśli popatrzymy na ten zabieg przez pryzmat uzyskiwania w biblijnym języku hebrajskim przymiotnika w stopniu najwyższym, czyli poprzez

jego trzykrotne powtórzenie (por. Iz 6, 3), to Bóg błogosławi swojemu narodowi w stopniu najwyższym, czyli zawsze.

Oprócz tego, że błogosławieństwo Aaronowe jest piękne, warto się zastanowić, jakie ma ono znaczenie dla nas? Tę formułę błogosławieństwa kapłańskiego, Aaron i jego następcy mieli wy-powiadać wobec wspólnoty. W liturgii Kościoła katolickiego te słowa są czytane w dzień Nowego Roku – w uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki, Maryi i stanowią podstawę dla tekstów innych błogosławieństw. Bowiem z chwilą ustanowienia Kościoła niniejsze błogosławieństwo rozszerza swój zakres. My też jesteśmy Ludem Bożym – Nowym Ludem Bożym, dlatego i nam Bóg błogosławi. Co więcej, te słowa z Księgi Liczb stają swoistym mottem na cały rok, bo w błogosławieństwach znajdują wyraz osobowe relacje między Bogiem a człowiekiem lub grupą ludzi, a także motywowane względami religijnymi pragnienie budowania i umacniania więzi między ludźmi.